

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a členov senátu JUDr. Vladimíra Maguru a JUDr. Heleny Haukvitzovej, v právnej veci žalobcu: **A. S.** v dovolacom konaní zastúpenému JUDr. Danielou Komorovou, advokátkou v Bratislave, Kukučínova 20, proti žalovanému: **Ing. C. S.**, bývajúcemu v B., zastúpenému JUDr. Evou Ludvikovou, s.r.o., konajúcou advokátkou JUDr. Evou Ludvikovou, so sídlom v Košiciach, Štefánikova 42, **o určenie neplatnosti právneho úkonu a určenie vlastníckeho práva**, ktorá vec sa viedla na Okresnom súde Bratislava pod sp.zn. 8 C 23/2004, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 15. februára 2012 sp.zn. 15 Co 190/2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. októbra 2008 sp.zn. 12 Co 154/2008, uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 11. decembra 2008 sp.zn. 12 Co 154/2008 spolu s opravnými uzneseniami Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. januára 2009 sp.zn. 12 Co 154/2008 a zo dňa 23. februára 2009 sp.zn. 12 Co 154/2008 **o d m i e t a**.

Dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 15. februára 2012 sp.zn. 15 Co 190/2011 zamieta.

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava rozsudkom z 22. mája 2006 č .k.8 C 23/2004-388 zamietol žalobu proti žalovanému Ing. C. S. a zastavil konanie proti žalovanému TALER TRADE, spol. s r.o., Košice, Alvinczyho 24 (táto spoločnosť bola 6. októbra 2006 ex offio vymazaná z obchodného registra). Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v sume 668 825 Sk na účet jeho zástupcu. Žalovanému TALER TRADE, spol. s r.o. nepriznal náhradu trov konania a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť na účet súdu doplatok súdneho poplatku za návrh na začatie konania. Súd prvého stupňa pri skúmaní, či žalobca má naliehavý právny záujem na ním navrhovanom určení neplatnosti zmlúv o zabezpečení záväzku prevodom vlastníckeho práva k nehnuteľným veciam a určení jeho vlastníctva k takto prevedeným veciam v zmysle § 80 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku „akceptoval skutočnosti, ktoré označil žalobca ako naliehavý právny záujem pre podanie tejto žaloby, keď žalobca tvrdil, že na základe neplatných právnych úkonov došlo k prevodu vlastníckeho práva z neho na iného vlastníka a že nemá inú možnosť nápravy ako prostredníctvom žaloby.“ Posudzujúc potom dôvodnosť určovacej žaloby dospel k záveru, že žalobca nenáležite vyvodzuje neplatnosť zmlúv o zabezpečení záväzku z neplatnosti nimi zabezpečovaných zmlúv o prevode obchodného podielu a o jeho výplate, pretože tu nie sú žiadne skutočnosti, ktoré by mali za následok ich neplatnosť. Keďže žalovaný nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam na základe platných zmlúv o zabezpečení záväzku prevodom vlastníckeho práva, nebol tu potom ani dôvod na určenie vlastníctva žalobcu k zabezpečovacími zmluvami prevedeným nehnuteľnostiam.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalobcu rozsudkom zo 7. decembra 2006 sp.zn. 12 Co 293/06 (v poradí prvým) potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo výrokoch, ktorými bola žaloba voči žalovanému zamietnutá a žalobcovi bola uložená povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania a zaplatiť súdny poplatok. Žalobcovi uložil aj povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v sume 74 294 Sk. Samostatným výrokom napokon pripustil proti svojmu rozsudku dovolanie. Odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutých častiach podľa § 219 O.s.p. majúc za to, že súd nižšieho stupňa rozhodol správne, keď zamietol žalobu o určenie neplatnosti právnych úkonov a určenie vlastníckeho práva. Odvolací súd pripustil proti svojmu rozsudku dovolanie podľa § 238 ods. 3 O.s.p. „na preskúmanie správnosti právneho posúdenia naliehavosti právneho záujmu na určení neplatnosti právneho úkonu akcesorickej povahy vo vzťahu

k právnomu úkonu, z ktorého by mohla neplatnosť tejto zmluvy vyplývať vo vzťahu k nemožnosti určenia synalagmatického záväzku možného určenia neplatnosti právneho úkonu a to zmluvy o prevode obchodného podielu a o odplate zaň.“

Najvyšší súd Slovenskej republiky na dovolanie žalobcu rozsudkom z 30. apríla 2008 sp.zn. 5 Cdo 136/2007 rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedol, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíval na nesprávnom právnom posúdení otázky prípustnosti žaloby o určenie neplatnosti zmlúv o zabezpečení záväzku prevodom vlastníckeho práva k nehnuteľným veciam a určení vlastníctva k takto prevedeným veciam v zmysle § 80 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku. Poukázal na to, že podľa § 80 písm. c/ O.s.p. návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. Existencia naliehavého právneho záujmu na žiadanom určení (a preto i eventuálna nutnosť v konkrétnej žalobe tvrdiť a dokázať skutočnosti, z ktorých vyplýva jeho existencia) je pri všetkých určovacích žalobách, kladných či záporných, jednou z nevyhnutných podmienok toho, aby bolo súdu umožnené v rozsudku meritorne žalobe vyhovieť. V rozhodovacej praxi súdov sa ustálilo, že žalobca má právny záujem na žiadanom určení, ak by bez tohto určenia bolo ohrozené jeho právo alebo právny vzťah, ktorého je účastníkom, alebo ak by sa jeho právne postavenie bez takéhoto určenia stalo neistým. Cieľom určovacej žaloby je vydanie rozsudku, výrok ktorého odstraňuje žalobcovu neistotu určení, či tu právo alebo právny vzťah (v prípade určenia neplatnosti zmluvy právny vzťah z nej vyplývajúci) je alebo nie je. Zákon pre procesnú prípustnosť určovacej žaloby teda predpokladá existenciu stavu neistoty žalobcu v tom, či ten-ktorý právny vzťah alebo právo je alebo nie je a zároveň tiež preukázanie, že uvedenú neistotu je možné odstrániť navrhovaným výrokom rozsudku. Naliehavý právny záujem na určení je daný vtedy, ak je tu aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi žalobcom a žalovaným, ktorý je ohrozením žalobcovho právneho postavenia a ktorý nemožno iným právnym prostriedkom odstrániť; nezáleží na to, ako táto neistota vznikla. Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie rozhodných skutočností tých pomerov (vzťahov), ktoré sú ohrozené neistotou, a teda nebezpečenstvom budúceho porušenia právnych povinností iným subjektom. Naliehavý záujem sa viaže k žalobe, resp. k otázke, či určovacia žaloba môže byť spôsobilým procesným inštrumentom ochrany práva, zatiaľ čo identifikácia rozhodného hmotnoprávneho vzťahu, o ktorého (preventívne) určenie z hľadiska potrieb žalobcu ide, vystihuje v spore otázku aktívnej a pasívnej legitímácie. Určovacia žaloba je spravidla prípustná v prípade spornosti v tých právnych vzťahoch k

nehnutelnostiam, o ktorých sa vedie príslušná evidencia (kataster nehnuteľností); rozsudok súdu vyhovujúci takejto žalobe môže byť totiž jedným z predpokladov zapísania osoby vlastníka v súlade s právnym stavom a vykonania takej opravy evidovaných údajov o vlastníkovi.

V predmetnej veci sa žalobca žalobou domáhal, aby súd určil, že sú neplatné zmluvy medzi účastníkmi o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva k nehnuteľným veciam a že je vlastníkom takto prevedených nehnuteľností na žalovaného.

Dovolací súd uviedol, že pri zabezpečení záväzku prevodom vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, platí všeobecný režim o nadobudnutí vlastníckeho práva prevodom nehnuteľnosti podľa § 133 ods. 2 OZ a podľa § 28 a nasl. zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov (pozri napr. stanovisko publikované v časopise Katastrálny bulletin č. 3 a 4/1997). Kladné rozhodnutie súdu o takejto žalobe by nepochybne mohlo byť jedným z predpokladov opätovného zapísania žalobcu ako vlastníka predmetných pozemkov. Žalobca mal právny záujem na žiadanom určení, pretože to mohlo mať priaznivý dopad na jeho právne postavenie. Existujúci stav v evidencii vlastníckych práv k predmetným nehnuteľnostiam je ohrozením žalobcovho právneho postavenia a nemožno ho odstrániť inými prostriedkami (okrem splnenia rozvázovacej podmienky uspokojením pohľadávky žalovaného zo zmlúv o prevode obchodného podielu a o jeho výplate, ktoré ale vzhľadom na postoj účastníkov neprichádza do úvahy). Pre posúdenie prípustnosti určovacej žaloby v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p. nebolo relevantné to, čo za významné považoval odvolací súd, t.j. že „prejudiciálne určenie neplatnosti právnych úkonov, z ktorých neplatnosť akcesorického záväzku vyplývala, nemá právnu záväznosť, nakoľko dôvody rozsudku nie sú právne záväzné a vykonateľné“ ani to, že „len na základe vyriešenia predbežnej otázky o neplatnosti právneho úkonu, na základe ktorého došlo k plneniu, by nebolo možné domáhať sa vrátenia plnenia zrealizovanej zmluvy o predaji obchodného podielu, preto by sa právne postavenie žalobcu vo vzťahu k platnosti právnych úkonov zmlúv o prevode obchodného podielu alebo odplate za jeho prevod nestalo neistým a nebolo by riešením jeho právneho postavenia.“

Otázka naliehavosti právneho záujmu je významná len vo vzťahu k tomu určení, akého sa žalobca domáha v návrhu na rozhodnutie súdu, nie však vo vzťahu k otázke, ktorú má súd riešiť ako predbežnú. Vyriešenie otázky platnosti zmlúv o prevode obchodného

podielu a o odplate za jeho prevod bolo nevyhnutným predpokladom rozhodnutia o žalobe na určenie neplatnosti zmlúv o zabezpečovacom prevode práva a súd ju mal vyriešiť bez ohľadu na to, či zo zistenia ich neplatnosti vyplynú pre účastníkov nejaké iné záväzky. Možný dôsledok vyplývajúci z bezdôvodného obohatenia vzniknutého z neplatnej zmluvy ustanovený v § 457 Občianskeho zákonníka a „určenie synalagmatického záväzku“ nebol predpokladom prípustnosti určovacej žaloby. V občianskom súdnom konaní môže súd riešiť rôzne prejudiciálne otázky (§ 135 O.s.p.). Posúdenie otázky platnosti zmlúv o prevode obchodného podielu alebo odplate za jeho prevod nie je otázkou uvedenou v § 135 ods. 1 O.s.p., ktoré ustanovenie taxatívne vymedzuje prípady, ktoré súd nemôže v konaní riešiť ako otázky predbežné. Preto je súd oprávnený riešiť túto otázku prejudiciálne, za splnenia podmienok uvedených v § 135 ods. 2 O.s.p., t.j. za predpokladu, že o tejto otázke nebolo už vydané príslušným orgánom rozhodnutie. Nie je rozhodujúce, že otázka platnosti zabezpečovaných zmlúv a synalagmy môže byť riešená aj v samostatnom konaní o žalobe podľa § 80 písm. b/ a c/ O.s.p. (R 86/2001). Záverom dovolací súd uviedol, že jeho právny názor vyslovený v tomto rozsudku je pre odvolací súd záväzný.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 30. októbra 2008 sp.zn. 12 Co 154/2008 (v poradí druhým) rozsudok prvostupňového súdu vo výroku, ktorým žalobu voči žalovanému zamietol, zmenil tak, že určil, že zmluva o zabezpečení záväzku prevodom vlastníckeho práva uzatvorená medzi účastníkmi 3. júna 2003, ktorú Katastrálny úrad v Bratislave, Správa katastra Bratislava, rozhodnutím o povolení vkladu číslo V 2332/3 zo dňa 26. júna 2003 k nehnuteľnostiam v kat. území B. vedených na LV č. X. ako dom súpisné číslo X na parc. č. Y a pozemok parc. č. Z zastavanou plochou 1233 m² na žalovaného je neplatná. Ďalej určil, že zmluva o zabezpečení záväzku prevodom vlastníckeho práva uzatvorená medzi účastníkmi 30. júla 2003, ktorú Katastrálny úrad v Bratislave, Správa katastra Bratislava, rozhodnutím o povolení vkladu č. V 3 354/2003 zo dňa 4. septembra 2003 v kat. úz. B. vedených na LV č. X. ako dom súpisné číslo X na parc. č. Y a pozemok parc. č. Z zastavanou plochou 1233 m² na žalovaného je neplatná. Dopĺňajúcim rozsudkom zo dňa 30. októbra 2008 sp.zn. 12 Co 154/2008 zmenil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá tak, že žalobca je vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa kat. úz. B. zapísaných Správou katastra v Bratislave, na LV č. X. ako dom súpisné číslo X na parc. č. Y a pozemku KN č. Z zastavanou plochou 1233 m² v celosti. Uznesením zo dňa 11. decembra 2008 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania

22 672 Sk do troch dní od právoplatnosti JUDr. Daniele Komorovej, advokátke v Bratislave, Kukučínova 20. Opravným uznesením zo dňa 23. februára 2009 opravil podľa § 164 O.s.p. záhlavie rozsudku zo dňa 30. októbra 2008, dopĺňajúceho rozsudku zo dňa 30. októbra 2008 a uznesenia zo dňa 11. decembra 2008.

V odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že právny záver prvostupňového súdu o tom, že žalobca a žalovaný uzatvorili zmluvu o prevode obchodného podielu a o cene tohto prevodu ďalším právnym úkonom v súlade so zákonom, z čoho vyplynula platnosť oboch úkonov, si odvolací súd neosvojil. Poukázal na to, že účasť spoločníka v obchodnej spoločnosti, ak to spoločenská zmluva pripúšťa, môže zaniknúť prevodom jeho obchodného podielu buď na iného spoločníka, alebo na inú osobu. Pri zmluvnom prevode obchodného podielu je vecou zmluvných strán, či sa dohodnú na prevode bezodplatnom, alebo odplatnom, pričom výška ceny, či spôsob jej určenia je rovnako vecou ich dohody. Zákon platnosť takejto zmluvy podmieňuje písomnou formou. Obsahové náležitosti zmluvy pod sankciou neplatnosti musia zodpovedať všeobecnej právnej úprave právnych úkonov, ktoré sú vyjadrené v § 34 a nasl. Občianskeho zákonníka, teda zmluva musí byť urobená určite a zrozumiteľne. V zmluve preto musí byť výslovne uvedené, či ide o prevod bezodplatný alebo odplatný s uvedením buď konkrétnej ceny, alebo spôsobu jej určenia. Z ustanovenia § 115 Obchodného zákonníka, ktoré upravuje spôsob prevodu obchodného podielu spoločníka spoločnosti s ručením obmedzeným vyplýva, že zmluva o prevode obchodného podielu musí mať okrem písomnej formy a úradne overených podpisov aj náležitosti, ktoré ju robia určitou a zrozumiteľnou v súlade s ustanovením § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, teda musí obsahovať jednoznačne špecifikovaný prevádzaný obchodný podiel, musí z nej byť zrejmé, či ide o prevod bezodplatný alebo odplatný a v prípade odplatného prevodu musí byť v zmluve uvedená aj jeho cena, alebo spôsob jej určenia. Ak dohoda o cene, ani o prípadnom spôsobe jej určenia v zmluve nie je uvedená, ide o zmluvu absolútne neplatnú pre jej neurčitosť. Z platnej zmluvy o prevode obchodného podielu nemôže zaniknúť účasť spoločníka v predmetnej spoločnosti, a to ani na základe rozhodnutia valného zhromaždenia spoločnosti, pretože takéto ustanovenia, ktoré by to umožňovali, by boli neplatné pre rozpor so zákonom. Odvolací súd uviedol, že v zmluve o prevode obchodného podielu nie je uvedené okrem skutočnosti, že ide o odplatný prevod, aká je cena obchodného podielu, ani spôsob, akým by mala byť určená. Z článku 2 citovanej zmluvy je zrejmé, že prevod obchodného podielu z prevodcu na nadobúdateľa je odplatný, zmluvné strany sa dohodli, že nadobúdateľ zaplatí prevodcovi za prevod obchodného podielu sumu, ktorej výška a splatnosť budú určené

samostatným písomným dodatkom k tejto zmluve. Z obsahu tohto dojednania nie je možné dôvodiť cenu, ani spôsob, akým bude cena určená, len skutočnosť, že určená mala byť. Toto dojednanie vyplýva zo zmluvy datovanej dňom 20. decembra 2003. V zmluve o výplate obchodného podielu zo dňa 28. decembra 2002 vyplýva jeho predajná cena 160.000.000 Sk bez ďalšej konkretizácie, alebo odkazu na dohodnutý spôsob určenia. Zo zmluvy o prevode obchodného podielu, ktorá bola účastníkmi tohto vzťahu podpísaná dňa 2. júna 2003 je dojednanie o odplate také, že sa zmluvné strany dohodli na odplatnosti prevodu, pričom výška odplaty ako aj spôsob úhrady a splatnosť odplaty mala byť stanovená osobitnou dohodou. Zo zmluvy o odplate za prevod obchodného podielu zo dňa 3. júna 2003 vyplýva jeho predajná cena 160.000.000 Sk opäť bez ďalšej konkretizácie, alebo odkazu na dohodnutý spôsob jej určenia. Účelom obligatornosti stanovenia ceny, alebo spôsobu jej určenia v zmluve o prevode obchodného podielu je nepochybne zabezpečenie právnej istoty v obchodných vzťahoch, ktoré sú v obchodnom styku síce charakteristické svojou bezformálnosťou, ale bez uvedenej obligatornej náležitosti zmluvy o prevode obchodného podielu, otázka právnej istoty nemôže byť dodržaná. Ak v zmluve o prevode obchodného podielu táto náležitosť uvedená nebola, nie je rozhodujúce, či dohoda o cene bola uzatvorená následne v krátkom alebo dlhšom čase po určitom odstupe, dôležité je, že bola uzavretá po podpise zmluvy o prevode obchodného podielu, ktorý právny úkon z uvedených dôvodov sa nemohol stať platným právnym úkonom a nebolo ho možné v zmluve o určení ceny zhojiť. Účastníkom tohto obchodného vzťahu nič nebránilo, aby v zmluve o prevode obchodného podielu stanovili aspoň spôsob určenia ceny. Ak mienili cenu stanoviť dodatočne, resp. nespochybniteľným spôsobom tieto okolnosti urobiť zrozumiteľnými, určitými aj keď by technicky obe listiny neboli spojené. Určenie absolútnej neplatnosti právneho úkonu nastáva bez ďalšieho priamo zo zákona a vyvoláva tie dôsledky, že sa naň hľadí ako keby nebol urobený a nie je možné ho konvalidovať. Absolútne neplatný právny úkon nespôsobuje žiadne právne následky, ani v prípade, ak na jeho základe už bolo kladne rozhodnuté o vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, potom nepochybne spôsobuje aj neplatnosť právneho úkonu, a to zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom vlastníckeho práva, ktoré účastníci uzatvorili dvomi zmluvami, a to dňa 3. júna 2003 a dňa 30. júla 2003, čo bolo podkladom pre vkladové konanie pod číslami V 2332/2003 a V 3354/2003 Správy katastra v B. a spôsobili prechod vlastníckeho práva nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat. úz. B. vedených na LV X., a to rodinný dom súpisné číslo X a parcel, na ktorých rodinný dom stojí, a to KN Y s plochou 1233 m² na žalovaného. Aj keď účastníci tohto vzťahu nepovažovali zmluvy zo dňa 20. decembra 2002 a 28. decembra 2002 za zaväzujúce, zmluva o zabezpečení

záväzku zo dňa 23. mája 2003 z toho vyplývajúca vyvolala zápis v katastri nehnuteľností, preto odvolací súd považoval za naliehavý právny záujem žalobcu, aby aj o neplatnosti týchto právnych úkonov bolo rozhodnuté. Odvolací súd uviedol, že rozsudok súdu je tou listinou, ktorá rozhodnutím o neplatnosti týchto právnych úkonov má spôsobiť zmenu zápisu v katastri nehnuteľností ohľadom vlastníckeho práva, ktoré doteraz podľa zápisu svedčilo žalovanému, nadobúdateľovi z neplatného právneho úkonu v neprospech žalobcu, teda prevodcu. Z pohľadu tohto právneho posúdenia veci, okolnosti uvádzané účastníkmi vo vzťahu k pohnutkam, ktoré ich viedli k uzatvoreniu uvedeného obchodu k modifikáciám dohody o cene za prevod vlastníctva k nakúpeným pozemkom žalovaným, alebo okolnosti vyplývajúce z výšky pôžičky poskytnutej žalovanému, resp. za aké finančné prostriedky boli ním pozemky zakupované, boli podľa odvolacieho súdu bez právneho významu a preto sa nimi odvolací súd nezaoberal. Vzhľadom na to, že pri rozhodovaní opomenul odvolací súd rozhodnúť o časti predmetu konania, a to o určení vlastníckeho práva žalobcu k sporným nehnuteľnostiam, rozhodol dopĺňajúcim rozsudkom, vychádzajúc z odôvodnenia rozhodnutia vo veci samej. Mal za to, že pokiaľ sa žalobca domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré boli v dôsledku uzatvorených neplatných zmlúv o zabezpečení záväzku prevodom vlastníckeho práva k nim, zapísané v prospech žalovaného ako vlastníka, mal na takomto určení naliehavý právny záujem. Ak bolo do katastra vložené vlastnícke právo k nehnuteľnosti na základe neplatnej zmluvy, čo sa si o sa stalo aj v danom prípade, potom by správny orgán mal návrh na vklad podľa neplatnej zmluvy zamietnuť, ale v prípade vkladu vlastníckeho práva na základe zmluvy, ktorá bola určená neplatnou od počiatku rozhodnutím súdu, môže vzniknúť situácia, keď katastrálny úrad, hoci by mal urobiť záznam, alebo opravu chýb v katastri podľa § 34 a § 59 zákona č. 162/95 Z.z., ak tak neurobí, potom nepochybne rozhodnutie súdu o určení vlastníckeho práva je tou verejnou listinou, ktorú je nutné pri evidovaní nehnuteľností akceptovať. Samostatným uznesením rozhodol o náhrade trov konania vychádzajúc z § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p. Opravným uznesením vyhovel podľa § 164 O.s.p. návrhu žalovaného a uviedol v záhlaví rozhodnutí správne označenie adresy právnej zástupkyne žalovaného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 19. mája 2010 sp.zn. 5 Cdo 99/2009, 5 Cdo 100/2009, 5 Cdo 101/2009 dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. októbra 2008 sp.zn. 154/2008 spolu s opravnými uzneseniami Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. januára 2009 sp.zn. 154/2008 a dňa 23. februára 2009

sp.zn. 12 Co 154/2008 zamietol. Dopĺňajúci rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. októbra 2008 sp.zn. 12 Co 154/2008 a uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 11.decembra 2008 sp.zn. 12 Co 154/2008 zrušil a vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie.

Dovolací súd dospel k záveru, že pokiaľ dovolateľ poukazoval na tú skutočnosť, že postupom odvolacieho súdu, ktorý dopĺňajúci rozsudok z 30. októbra 2008 sp.zn. 12 Co 154 /2008 nevyhlásil zákonným spôsobom, mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 psím. f/ O. s.p.), jeho dovolanie je dôvodné.

Podľa ustáleného výkladu tohto ustanovenia je odňatím možnosti účastníkovi konať pred súdom taký postup, ktorý účastníkovi odníma možnosť realizovať tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. Tým je aj právo účastníka, aby jeho vec bola prejednaná v jeho prítomnosti (čl. 38 ods. 2 Listiny základných práva a slobôd). Podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných priet'ahov a v jeho prítomnosti, a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Občiansky súdny poriadok upravujúci postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní Ústavou Slovenskej republiky zaručené právo osobnej prítomnosti na súdnom konaní zabezpečuje tak, že ukladá súdu, ak zákon nestanovuje inak, aby nariadil na prejednanie veci pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná, pričom predvolanie musí byť účastníkom doručené tak, aby mali dostatok času na prípravu (§ 115 ods. 1 O.s.p.). Je potom na účastníkovi, či svoje právo využije, alebo nie.

Rozsudok sa vyhlasuje vždy verejne (§ 156 ods. 1 veta prvá O.s.p.), a to spravidla hneď po skončení konania, ktoré rozsudku predchádzalo; ak to nie je možné, súd na vyhlásenie rozsudku odročí pojednávanie najdlhšie na tri týždne; v takomto prípade súd doručí rozsudok prítomným účastníkom hneď po pojednávaní, na ktorom bol rozsudok vyhlásený a neprítomným účastníkom ho odošle najneskôr do troch dní. Ustanovenie § 119 ods. 2 sa v tomto prípade nepoužije. Vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

Pre dopĺňajúci rozsudok platia ustanovenia o rozsudku (§ 166 ods. 2 veta prvá O.s.p.), ktoré platia i v prípade, ak rozhoduje dopĺňajúcim rozsudkom odvolací súd (§ 211 O.s.p.).

Ako je zrejmé z obsahu spisu, odvolací súd neprejednal vec na pojednávaní v zmysle § 214 ods. 1 O.s.p., hoci odvolacie pojednávanie uskutočnil dňa 30. októbra 2008 a ani neoznámil účastníkom zákonným spôsobom vyhlásenie dopĺňajúceho rozsudku na úradnej tabuli súdu, (takýto záznam sa v spise nenachádza).

Z uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že odvolací súd vo vzťahu k dopĺňajúcemu rozsudku zaťažil konanie procesnou vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ktorá je dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, keďže rozhodnutie vydané v konaní postihnutom touto procesnou vadou nemôže byť považované za správne. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dopĺňajúci rozsudok zo dňa 30. októbra 2008 sp.zn. 12 Co 154/2008 zrušil (§ 243b ods. 1 O.s.p.) a vec v tejto časti vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 O.s.p.).

Pokiaľ dovolateľ namietal, že rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný a v tomto smere preto je konanie zaťažené vadou, dovolací súd dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu spĺňa požiadavky na riadne odôvodnenie (§ 157 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 211 O.s.p.), nakoľko odvolací súd, v intenciách právneho záveru dovolacieho súdu, presvedčivo odôvodnil svoje právne závery.

Dovolateľ ďalej namietal nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom. Vytýkal odvolaciemu súdu, že nesprávne interpretoval ustanovenia § 34 a 37 Občianskeho zákonníka a ustanovenie § 115 Obchodného zákonníka pri posudzovaní platnosti právneho úkonu prevodu obchodného podielu, ktorú si riešil ako prejudiciálnu otázku.

Dovolací súd k otázke právneho posúdenia uviedol, že z ustanovenia § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, inak je neplatný. Všeobecná právna úprava právnych úkonov, uvedená v Občianskom zákonníku v ustanoveniach § 34 až § 51 je pre obchodné záväzkové vzťahy doplnená v Obchodnom zákonníku niektorými ustanoveniami o právnych úkonoch. Ako to vyplýva zo samotného nadpisu druhého dielu prvej hlavy tretej časti Obchodného zákonníka, tento obsahuje iba niektoré ustanovenia o právnych úkonoch ktoré dopĺňajú túto všeobecnú úpravu s platnosťou pre obchodné záväzkové vzťahy. Ide o ustanovenia § 266 až 268, ktoré sú v zmysle § 263 ods. 1 Obchodného zákonníka ustanoveniami kogentnými, od ktorých sa

nemožno odchyliť a ktoré riešia otázku výkladu prejavu vôle konajúcich osôb, pričom sa za rozhodujúci pokladá ich úmysel. Výklad právnych úkonov podľa týchto ustanovení Obchodného zákonníka je však potrebný len v prípade, keď prejav vôle konajúcej osoby nie je celkom zrozumiteľný alebo určitý. Podmienkou platnosti každého právneho úkonu, teda aj právnych úkonov, ku ktorým dochádza v rámci obchodných záväzkových vzťahov je, že musí ísť o prejav vôle urobený slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne. Ak dôjde k situácii, že súd musí vykladať prejav vôle účastníkov obchodného záväzkového vzťahu, musí postupovať podľa výkladových pravidiel upravených v ustanoveniach § 266 ods. 1 až 4 Obchodného zákonníka.

Podľa § 266 ods. 1 Obchodného zákonníka prejav vôle sa vykladá podľa úmyslu konajúcej osoby, ak tento úmysel bol strane, ktorej je prejav vôle určený, známy alebo jej musel byť známy.

Podľa § 266 ods. 2 Obchodného zákonníka v prípadoch, keď prejav vôle nemožno vyložiť podľa odseku 1, vykladá sa prejav vôle podľa významu, ktorý by mu spravidla prikladala osoba v postavení osoby, ktorej bol prejav vôle určený. Výrazy používané v obchodnom styku sa vykladajú podľa významu, ktorý sa im spravidla v tomto styku prikladá.

Podľa § 266 ods. 3 Obchodného zákonníka pri výklade vôle podľa odsekov 1 a 2 sa vezme náležitý zreteľ na všetky okolnosti súvisiace s prejavom vôle, včítane rokovania o uzavretí zmluvy a praxe, ktorú strany medzi sebou zaviedli, ako aj následného správania strán, pokiaľ to pripúšťa povaha veci.

Podľa § 266 ods. 3 Obchodného zákonníka prejav vôle, ktorý obsahuje výraz pripúšťajúci rôzny výklad, treba pri pochybnostiach vykladať na ťarchu strany, ktorá ako prvá v konaní tento výraz použila.

Pri výklade vôle podľa § 266 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka nemôže byť východiskom len sám prejav vôle, resp. vôľa konajúceho v momente, kedy prejav vôle urobil. Výklad sa musí opierať o komplexný pohľad na okolnosti prípadu s prihliadnutím na samotné jednanie o uzavretí zmluvy, prax, ktorú si strany vo vzájomnom obchodnom styku zaviedli a ich správanie po uzavretí zmluvy (viď rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

3 Obdo 16/2002). Z tohto hľadiska bolo potrebné vyriešiť i predbežnú otázku v tomto konaní, ktorá sa týkala platnosti zmluvy o prevode obchodného podielu.

V predmetnej veci sa žalobca domáhal určenia neplatnosti zmlúv o zabezpečení záväzku prevodom vlastníckeho práva k nehnuteľným veciam.

V zmysle § 553 ods. 1 Občianskeho zákonníka splnenie záväzku možno zabezpečiť dočasným prevodom práva dlžníka alebo tretej osoby v prospech veriteľa. Pri zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva sa dočasne prevádza vlastníctvo k prevádzanej veci podľa všeobecných ustanovení o nadobudnutí vlastníctva zmluvou (§ 133).

V zmysle § 553a ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluva o zabezpečovacom prevode práva sa musí uzatvoriť písomne.

V zmysle § 553a ods. 2 Občianskeho zákonníka zmluva o zabezpečovacom prevode práva musí obsahovať vymedzenie zabezpečeného záväzku a označenie práva, ktoré sa prevádza v prospech veriteľa, práva a povinnosti účastníkov zmluvy k prevedenému právu počas trvania zabezpečovacieho prevodu práva, jeho ocenenie v peniazoch, spôsob výkonu zabezpečovacieho prevodu práva a najnižšie podanie v prípade dobrovoľnej dražby; ak sa prevádza právo inej osoby ako dlžníka, zmluva o zabezpečovacom prevode práva musí obsahovať aj označenie dlžníka.

Realizácia subjektívnych práv a povinností vyplývajúcich z občianskych záväzkovo právnych vzťahov je zabezpečená celým systémom občianskoprávných záruk. Jednými z nich sú špeciálne občianskoprávne prostriedky posilňujúce hmotnoprávne, ako aj procesnoprávne postavenie veriteľa voči dlžníkovi, ku vzniku ktorých je vždy potrebný právny úkon. Tieto špeciálne zabezpečovacie prostriedky sa vyznačujú tým, že k pôvodnému právneho vzťahu medzi veriteľom a dlžníkom, ktorý sa nazýva hlavný alebo zabezpečovaný, pristupuje nový právny vzťah. Táto akcesorická povaha zabezpečovacieho právneho pomeru spočíva v tom, že pri svojom vzniku predpokladá existenciu hlavného zabezpečovaného záväzku (teda nemôže vzniknúť bez hlavného záväzku). Pri svojom zániku tak isto zväčša závisí od zániku hlavného právneho pomeru. Akcesorická povaha zabezpečovacieho záväzku napokon spočíva

v tom, že čo do svojho obsahu je zabezpečovací právny pomer podmienený zásadne obsahom hlavného právneho pomeru, i keď nemusí byť vždy rovnaký.

Z uvedeného je zrejmé, že správne si odvolací súd riešil ako prejudiciálnu otázku platnosti hlavného zabezpečovaného záväzku, (t.j. jeho existencie a platnosti v čase uzavretia zmluvy o zabezpečení záväzku). V konaní nebolo sporné, že týmto hlavným zabezpečovaným záväzkom mala byť zmluva o prevode obchodného podielu zo dňa 20. decembra 2002 a zmluva o výplate obchodného podielu zo dňa 28. decembra 2002.

V zmysle § 115 ods. 1 Obchodného zákonníka so súhlasom valného zhromaždenia môže spoločník zmluvou previesť svoj obchodný podiel na iného spoločníka, ak spoločenská zmluva neurčuje inak.

V zmysle § 115 ods. 2 Obchodného zákonníka spoločník môže previesť svoj obchodný podiel na inú osobu, ak to spoločenská zmluva pripúšťa. Spoločenská zmluva môže určiť, že na prevod obchodného podielu na inú osobu sa vyžaduje súhlas valného zhromaždenia.

V zmysle § 115 ods. 3 Obchodného zákonníka zmluva o prevode obchodného podielu musí mať písomnú formu a podpisy na zmluve sa musia osvedčiť. Nadobúdateľ, ktorý nie je spoločníkom, v nej musí vyhlásiť, že pristupuje k spoločenskej zmluve, prípadne stanovám, ak boli prijaté. Prevodca ručí za splácanie vkladu nadobúdateľom tohto podielu.

V zmysle § 115 ods. 4 Obchodného zákonníka účinky prevodu obchodného podielu podľa odsekov 1 a 2 nastávajú voči spoločnosti odo dňa doručenia zmluvy o prevode obchodného podielu spoločnosti, ak nenastanú až s neskoršou účinnosťou zmluvy, nie však skôr, ako valné zhromaždenie vysloví súhlas s prevodom obchodného podielu, ak podľa zákona alebo spoločenskej zmluvy sa súhlas valného zhromaždenia na prevod obchodného podielu vyžaduje.

Pokiaľ ide o náležitosti takejto zmluvy, z hľadiska jej určitosti a zrozumiteľnosti, vyžadovaných pre každý platný právny úkon v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluva musí obsahovať jednoznačne špecifikovaný prevádzaný obchodný podiel a musí z nej

byť zrejmé, či ide o prevod bezodplatný alebo odplatný. Pri odplatnom prevode obchodného podielu musí byť v zmluve uvedená jeho cena alebo spôsob jej určenia.

Dovolaací súd otázku výkladu prejavu vôle z hľadiska platnosti zmluvy o prevode obchodného podielu a zmluvy o odplate obchodného podielu, posudzoval podľa hore citovaných ustanovení Obchodného zákonníka. Dospel k záveru, že uvedená zmluva je neplatná v dôsledku absencie uvedenia ceny obchodného podielu alebo spôsobu jej určenia. Na tejto skutočnosti nemôže nič zmeniť ani posudzovaný úmysel konajúceho v tomto obchode vzťahu, ktorý chcel dohodu o cene určovať samostatným doplnkom. V tomto smere je záver odvolacieho súdu o neurčitosti, ako chýbajúcej zložky z hľadiska všeobecnej úpravy náležitosti právneho úkonu v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka správny a dovolací súd sa ním stotožňuje v tom smere, že pokiaľ v zmluve jednoznačná dohoda o cene, ani o prípadnom spôsobe jej určenia, uvedená nebola, ide o zmluvu absolútne neplatnú podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka pre jej neurčitosť (viď rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2 Obo 102/2001). Neplatnosť právneho úkonu vyjadrená v § 37 Občianskeho zákonníka je neplatnosťou absolútnou od počiatku, bez ohľadu na to, či sa niekto dôvodu neplatnosti dovolal a je nerozhodné, či došlo k vydaniu súdneho rozhodnutia určujúceho, že právny úkon je neplatný.

Dovolaací súd poukázal na to, že predmetom zaistovacieho prevodu v zmysle § 553 Občianskeho zákonníka (ktorého úprava platí v plnom rozsahu i pre obchodné záväzkové vzťahy) môže byť právo, ktoré v dobe prevodu existuje. Z akcesorickej povahy zabezpečenia vyplýva, že tu musí existovať platný záväzok hlavný, z ktorého je dlžník povinný plniť a veriteľ má právo požadovať na ňom plnenie. Preto ak hlavný zabezpečovaný záväzok je absolútne neplatný, t. j. od počiatku, nemôže byť platný ani jeho špeciálny zabezpečovací prostriedok, ktorým bola zmluva o zabezpečovacom prevode práva, ktorá vychádzala z obsahu zabezpečovaného absolútne neplatného hlavného záväzku.

Vzhľadom na uvedené dovolací súd uzavrel, že dovolaním vytýkané nesprávne právne posúdenie vecí odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) nebolo dôvodné, a preto dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. októbra 2008 sp.zn. 12 Co 154/2008 v spojení s opravnými uzneseniami zo dňa 30. januára 2009

sp.zn. 12 Co 154/2008 a zo dňa 23. februára 2009 sp.zn. 12 Co 154/2008 podľa § 243b ods. 1 O.s.p. zamietol.

Krajský súd v Bratislave doplnujúcim rozsudkom z 29. júla 2010 sp.zn. 12 Co 195/2010 rozsudok okresného súdu, ktorým bola žaloba zamietnutá zmenil tak, že žalobca je vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat. úz. B., zapísaných Správou katastra B. na LV X. ako dom, súp. č. X, na parc. č. Y a pozemku KN Z zastavanou plochou 1233 m², v celosti. Žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi trovy konania 3 258,38€ do 3 dní od právoplatnosti rozsudku k rukám jeho právnej zástupkyne. Uviedol, že opätovne preskúmal rozhodnutie okresného súdu v súlade s ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a procesným postupom podľa § 214 O.s.p. rozhodnutie okresného súdu jeho verejným vyhlásením zmenil v zmysle § 220 O.s.p. V odôvodnení doplnujúceho rozsudku uviedol, že pokiaľ sa žalobca domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré boli v dôsledku uzatvorených neplatných zmlúv o zabezpečení záväzku prevodom vlastníckeho práva k nim zapísané v prospech žalovaného ako vlastníka, odvolací súd mal zato, že na strane žalobcu bol preukázaný naliehavý právny záujem na takom určení v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p., pretože na základe § 133 ods.2 Občianskeho zákonníka vzniká na základe zmluvy vlastnícke právo vkladom do katastra nehnuteľnosti, pokiaľ existuje nadobúdací titul. Do katastra nehnuteľností bolo vložené vlastnícke právo k nehnuteľnostiam na základe neplatnej zmluvy, čo sa stalo v tomto prípade a bolo na žalobcovi, aby dosiahol zmenu zápisu v príslušnom katastri nehnuteľností voľbou podania určovacej žaloby a jej vyhoveniu vydaním rozsudku, ktorý je verejnou listinou schopnou vyvolať zmenu zápisu pri evidovaní nehnuteľností. S poukazom a odvolaním sa na dôvody uvedené v rozsudku odvolacieho súdu o určení neplatnosti právnych úkonov, a to zmlúv o zabezpečení záväzku prevodom vlastníckeho práva zo dňa 3. júna 2003 a 30. júla 2003, včítane dôvodov rozhodnutia dovolacieho súdu v konaní 5Cdo 99/2009, 5Cdo 100/2009, 5Cdo 101/2009, odvolací súd zmenou zamietajúceho rozsudku okresného súdu aj vo vzťahu k určovacej žalobe o vlastníckom práve žalobcu k nehnuteľnostiam, žalobe v plnom rozsahu vyhovel. O trovách konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný, ktorý napadol dovolaním aj rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. októbra 2008 sp.zn. 12 Co 154/2008, uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 11. decembra 2008

sp.zn. 12 Co 154/2008 spolu s opravným uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 23. februára 2009 sp.zn. 12 Co 154/2008, tvrdiac, že súvisia s doplňujúcim rozsudkom z 29. júla 2010 sp.zn. 12 Co 195/2010. Vytýkal odvolaciemu súdu, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 písm. f/ O.s.p. tým, že mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom. Odvolací súd sa odchyľil od skutkového stavu zisteného súdom prvého stupňa bez toho, aby sám rešpektoval povinnosť opakovania dokazovania alebo doplnil dokazovanie a neumožnil mu sa k doplnenému dokazovaniu sa vyjadriť. Namietal ďalej, že konanie je postihnuté vadou v zmysle § 241 ods. 2 písm. b / O. s.p., nakoľko odôvodnenie doplňujúceho rozsudku je v rozpore s požiadavkou preskúmateľnosti a presvedčivosti. Naostatok vytýkal odvolaciemu súdu, že vec nesprávne právne posúdil, a preto je daný dôvod pre zmenu napadnutých rozhodnutí odvolacieho súdu aj podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. V odôvodnení svojho mimoriadneho opravného prostriedku podrobne rozobral skutkový stav veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 20. júna 2011 sp.zn. 5 Cdo 283/2010 dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. októbra 2008 sp.zn. 12 Co 154/2008, uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 11. decembra 2008 sp.zn. 12 Co 154/2008 spolu s opravnými uzneseniami Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. januára 2009 sp.zn. 12 Co 154/2008 a zo dňa 23. februára 2009 sp.zn. 12 Co 154/2008 odmietol.

Doplňajúci rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29. júla 2010 sp.zn. 12 Co 195/2010 zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Dovolateľ podal dovolanie aj proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. októbra 2008 sp.zn.12 Co 154/2008, uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 11. decembra 2008 sp.zn. 12 Co 154/2008 spolu s opravnými uzneseniami Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. januára 2009 sp.zn. 12 Co 154/2008 a dňa 23. februára 2009 sp.zn. 12 Co 154/2008, argumentujúc tým, že súvisia s doplňujúcim rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 29. júla 2010 sp.zn. 12 Co 195/2010.

O dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. októbra 2008 sp.zn.12 Co 154/2008, spolu s opravnými uzneseniami Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. januára 2009 sp.zn. 12 Co 154/2008 a zo dňa 23. februára 2009 sp.zn.

12 Co 154/2008, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol rozsudkom z 19. mája 2010 sp.zn. 5 Cdo 99/2009, 5 Cdo 100/2009 a 5 Cdo 101/2009, ktorým jeho mimoriadny opravný prostriedok proti týmto označeným rozhodnutiam zamietol. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 11. decembra 2008 sp.zn. 12 Co 154/2008 spolu s opravnými uzneseniami Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. januára 2009 sp.zn. 12 Co 154/2008 a zo dňa 23. februára 2009 sp.zn. 12 Co 154/2008, ktorým odvolací súd rozhodol o trovách konania, zrušil a vrátil na ďalšie konanie. Proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorým rozhodol vo veci, nie je prípustný žiadny opravný prostriedok. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. októbra 2008 sp.zn.12 Co 154/2008, uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 11. decembra 2008 sp.zn. 12 Co 154/2008 spolu s opravnými uzneseniami Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. januára 2009 sp.zn. 12 Co 154/2008 a dňa 23. februára 2009 sp.zn. 12 Co 154/2008 odmietol ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné (§ 243b ods. 5, § 218 ods. 1 písm. c / O.s.p.).

Pokiaľ dovolateľ napadol dovolaním doplňujúci rozsudok odvolacieho súdu, odvolací súd uviedol, že z doplňujúceho rozsudku odvolacieho súdu nie je možné vyvodiť záver o tom, z akého skutkového stavu pri svojom zmeňujúcom rozhodnutí, vychádzal a jeho právne odôvodnenie je nedostačujúce. Odvolací súd uviedol vo svojom stručnom odôvodnení, iba: „pokiaľ sa žalobca domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré boli v dôsledku uzatvorených neplatných zmlúv o zabezpečení záväzku prevodom vlastníckeho práva k nim zapísané v prospech žalovaného ako vlastníka, odvolací súd mal zato, že na strane žalobcu bol preukázaný naliehavý právny záujem na takom určení v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p., pretože na základe § 133 ods. 2 Občianskeho zákonníka vzniká na základe zmluvy vlastnícke právo vkladom do katastra nehnuteľnosti, pokiaľ existuje nadobúdaci titul. Do katastra nehnuteľností bolo vložené vlastnícke právo k nehnuteľnostiam na základe neplatnej zmluvy, čo sa stalo v tomto prípade a bolo na žalobcovi, aby dosiahol zmenu zápisu v príslušnom katastri nehnuteľností voľbou podania určovacej žaloby a jej vyhoveniu vydaním rozsudku, ktorý je verejnou listinou schopnou vyvolať zmenu zápisu pri evidovaní nehnuteľností. S poukazom a odvolaním sa na dôvody uvedené v rozsudku odvolacieho súdu o určení neplatnosti právnych úkonov a to zmlúv o zabezpečení záväzku prevodom vlastníckeho práva zo dňa 3. júna 2003 a 30. júla 2003, včítane dôvodov rozhodnutia odvolacieho súdu v konaní 5Cdo 99/2009, 5Cdo 100/2009, 5Cdo 101/2009, odvolací súd

zmenou zamietajúceho rozsudku okresného súdu aj vo vzťahu k určovacej žalobe o vlastníckom práve žalobcu k nehnuteľnostiam, žalobe v plnom rozsahu vyhovel“. Takéto odôvodnenie rozsudku, odkazujúceho na závery vyslovené v odôvodnení iných rozhodnutí súdov (vrátane dovolacieho súdu) sú nedostačujúce, neurčité a nepresvedčivé, v rozpore s požiadavkami riadneho odôvodnenia rozsudku, tak ako bolo uvedené vyššie. I doplňujúci rozsudok, ktorým súd rozhoduje o samostatnom nároku, tak ako to bolo v danej veci, a to zvlášť, keď ním súd určuje vlastnícke právo k nehnuteľnosti a takéto rozhodnutie je preto súčasne základom pre zmenu zápisu do katastra nehnuteľností, musí byť riadne odôvodnený. Je totiž samostatným vykonateľným titulom a odkazy na vykonané dôkazy a právne posúdenie veci v iných súdnych rozhodnutiach, sú v občianskom súdnom konaní pri odôvodnení rozsudku neprípustné.

Dovolací súd preto uzavrel, že odvolací súd zaťažil svoje konanie a rozhodnutie vadou (§ 237 písm. f/ O.s.p.), ktorá je dôvodom, pre ktorý dovolací súd musí napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť vecne správne. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto doplňujúci rozsudok Krajského súdu v Bratislave podľa § 243b ods. 1 O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pričom vzhľadom na uvedenú vadu v konaní, nezaoberal sa ďalšími dôvodmi dovolania.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 15. februára 2012 sp.zn. 15 Co 190/2011 rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá, zmenil tak, že určil, že žalobca je vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území Bratislave, zapísaných Správou katastra Bratislave na LV č. X. ako dom súp. č. X na parc. č. KNC č.Y a pozemok parc. č.Z zastavané plochy a nádvoría o výmere 1233 m² v celosti. Žalovaného zaviazal nahradiť žalobcovi trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 1.096,36 € a iných trov konania vo výške 431,52 € na účet právnej zástupkyne žalobcu do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. Uviedol, že v predmetnej veci sa žalobca domáhal určenia nielen neplatnosti zmlúv o zabezpečení záväzku prevodom vlastníckeho práva k nehnuteľným veciam, ale aj samotného určenia vlastníckeho práva k týmto nehnuteľnostiam. Pre určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam je potrebné sa zaoberať otázkou v koho vlastníctve boli nehnuteľnosti pôvodne, na základe akého právneho úkonu sa stali vlastníctvom žalovaného, akým spôsobom došlo k spätnému prevodu vlastníckeho práva na žalobcu a či žalobca má naliehavý právny

záujem na určovacej žalobe. Bolo preukázané, že medzi žalovaným Ing. C. S. a pôvodným žalobcom UNIVERSUM – Reál, s.r.o., B. ako dlžníkom došlo k uzavretiu zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom vlastníckeho práva dňa 3. júna 2003 a dňa 30. júla 2003, a to k nehnuteľnostiam - dom súp. č. X, postavený na parc. č. Y, ako aj samotnej parcely č. Z zastavané plochy o výmere 1233 m² vedených na LV č. X. Správy katastra B.. Vlastníkom týchto nehnuteľností bol pôvodný žalobca UNIVERSUM – Real, s.r.o.. B., pričom na základe zmlúv o zabezpečení záväzku prevodom vlastníckeho práva bol ako vlastník nehnuteľností do katastra nehnuteľnosti zapísaný žalovaný. Podľa ustanovenia § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom. Znenie § 553 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného do 1. januára 2008 ustanovovalo, že splnenie záväzku sa môže zabezpečiť prevodom práva dlžníka v prospech veriteľa (zabezpečovací prevod práva). Až novelou zák. č. 568/2007 Z.z. bolo zmenené ustanovenie § 553 a doplnené ustanovenie § 553a až § 553e Občianskeho zákonníka. Táto nová právna úprava zabezpečovacieho prevodu práva podrobnejšie vymedzuje právne postavenie prevodcu a nadobúdateľa práva. Podľa staršej právnej úpravy veriteľ mohol nadobudnúť právo, ktoré bolo na neho dočasne prevedené v dôsledku nesplnenia záväzku zo strany dlžníka. Podľa novej právnej úpravy veriteľ nenadobudne právo, ktoré bolo na neho dočasne prevedené, ale musí uplatniť výkon zabezpečovacieho prevodu. Bez ohľadu na to, či žalovaný nadobudol právo, ktoré bolo na neho dočasne prevedené v dôsledku nesplnenia záväzku zo strany dlžníka, pri určovaní vlastníctva k nehnuteľnostiam, ktoré boli predmetom zabezpečovacieho prevodu práva, bolo potrebné vychádzať zo záverov právoplatného rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 12Co/154/2008 zo dňa 30. októbra 2008. Týmto rozsudkom bolo právoplatne určené, že zmluva o zabezpečení záväzku prevodom vlastníckeho práva uzatvorená medzi účastníkmi 3. júna 2003, je neplatná, ako aj že je neplatná zmluva o zabezpečení záväzku prevodom vlastníckeho práva uzatvorená medzi účastníkmi 30. júla 2003, tieto zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom vlastníckeho práva pokiaľ boli určené za absolútne neplatné, sú neplatné od počiatku. Absolútne neplatný právny úkon nespôsobuje žiadne účinky, a to ani v pri zápise vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Pokiaľ zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom vlastníckeho práva už vyvolali zápis do katastra nehnuteľností, potom žalobca má naliehavý právny záujem, aby sa domáhal určenia vlastníctva k nehnuteľnostiam. Tým, že zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom vlastníckeho práva boli určené za absolútne neplatné, nemôže byť ako vlastník

týchto nehnuteľností zapísaný do katastra nehnuteľností žalovaný. I keď na základe rozsudku Krajského súdu v Bratislave následne došlo k spätnému prevodu vlastníctva nehnuteľností na pôvodného žalobcu UNIVERSUM – Real, s.r.o. B., žalobca sa naďalej domáhal určenia vlastníctva, aby s konečnou platnosťou bolo vyriešené, kto je vlastníkom nehnuteľností. Aj v tomto štádiu konania odvolací súd sa zameril na existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení podľa § 80 písm. c) O.s.p., ktorý je základnou podmienkou prípustnosti vecného prejednávania určovacej žaloby. V tomto prípade už evidovaný a právny stav vlastníctva nehnuteľností svedčí žalobcovi, avšak vzhľadom na tú skutočnosť, že žalovaný neustále namieta vlastnícke právo žalobcu, žalovaný naďalej sám sa cíti byť vlastníkom týchto nehnuteľností, súd prihliadol na tieto okolnosti, na ohrozené právne postavenie žalobcu a s prihliadnutím na predchádzanie ďalším sporom o určenie vlastníctva, za účelom jednoznačného vyriešenia otázky vlastníctva, rozhodol určovacou žalobou. Žalobca tak osvedčil naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Na základe vyslovenia absolútnej neplatnosti zmlúv o zabezpečení záväzku prevodom vlastníckeho práva a určenia vlastníctva k nehnuteľnostiam však nemožno odvodzovať nároky žalovaného vyplývajúce z iných právnych vzťahov, a to z prevodu obchodného podielu. Uzavretie zmluvy o zabezpečovacom prevode práva má len charakter zabezpečenia záväzku, takýto záväzok v rámci zabezpečovacieho prevodu práva je možné považovať len za akcesorický záväzok, ktorého existencia dôsledku sa vždy viaže na hlavný záväzok, preto v prípade zmluvného zabezpečovacieho prevodu práva nemožno hovoriť o synalagmatickom právnom vzťahu. O synalagmatickom vzťahu možno hovoriť v prípade hlavného záväzku, ktorým je prevod obchodného podielu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti preto krajský súd vyhovel žalobe, zmenil rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým bola zamietnutá žaloba o určenie vlastníctva a určil, že nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom zápisu v prospech žalovaného na základe zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom vlastníckeho práva, vlastnícky patria žalobcovi aj s prihliadnutím na darovaciu zmluvu uzavretú medzi pôvodným žalobcom spoločnosťou UNIVERSUM – Real, s.r.o. a aktuálnym žalobcom spoločnosťou A. Stiflung, Liechtenstein, na základe ktorej pripustil v konaní zámenu účastníkov.

Proti „doplňujúcemu rozsudku“ Krajského súdu v Bratislave z 15. februára 2012 sp.zn. 15 Co 190/2011 a proti rozhodnutiam, ktoré s ním súvisia, a to proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. októbra 2008 sp.zn.12 Co 154/2008, uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 11. decembra 2008 sp.zn. 12 Co 154/2008 spolu

s opravnými uzneseniami Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. januára 2009 sp.zn. 12 Co 154/2008 a dňa 23. februára 2009 sp.zn. 12 Co 154/2008 podal žalovaný dovolanie. Žiadal rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a prípadne aj všetky predchádzajúce rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave a vrátiť vec späť na doplnenie dokazovania na preukázanie skutočného právneho a skutkového stavu. Namietal, že odvolací súd opätovne zaťažil konanie vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p., nakoľko nezopakoval dokazovanie, ktoré bolo vykonané pred súdom prvého stupňa, a ani nevrátil vec súdu prvého stupňa na doplnenie dokazovania, hoci došlo z jeho strany k zmene rozsudku súdu prvého stupňa. Takisto namietal, že odôvodnenie rozsudku je v rozpore s požiadavkou preskúmateľnosti a presvedčivosti súdnych rozhodnutí, čím je konanie zaťažené inou vadou v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. Uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, keď odvolací súd neprávne interpretoval znenie § 34 a § 37 Občianskeho zákonníka, § 115 Obchodného zákonníka a odvolací súd k nemu dospel porušením článkov 46 ods. 1 a 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Uviedol, že žalovanému stále prislúcha vlastnícke právo k nehnuteľnostiam na základe titulu nadobudnutia vyhlásenia veriteľa o nesplatení záväzku dlžníkom zo dňa 23. apríla 2004. V ďalších dôvodoch svojho dovolania sa obšírne vracal k skutočnostiam uvádzaným v predchádzajúcich konaniach a na ktoré opätovne poukazoval vo všetkých doterajších mimoriadnych opravných prostriedkoch.

Žalobca sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozhodnutie odvolacieho súdu v rozsahu vyplývajúcom z § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že dovolanie nie je dôvodné.

Z ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolateľ opätovne podal dovolanie aj proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. októbra 2008 sp.zn.12 Co 154/2008, uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 11. decembra 2008 sp.zn. 12 Co 154/2008 spolu s opravnými uzneseniami Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. januára 2009 sp.zn. 12 Co 154/2008 a dňa

23. februára 2009 sp.zn. 12 Co 154/2008, argumentujúc tým, že súvisia s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 15. februára 2012, sp.zn. 190/2011. O dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. októbra 2008 sp.zn. 12 Co 154/2008, spolu s opravnými uzneseniami Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. januára 2009 sp.zn. 12 Co 154/2008 a zo dňa 23. februára 2009 sp.zn. 12 Co 154/2008, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol rozsudkom z 19. mája 2010 sp.zn. 5 Cdo 99/2009, 5 Cdo 100/2009 a 5 Cdo 101/2009, ktorým jeho mimoriadny opravný prostriedok proti týmto označeným rozhodnutiam zamietol. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 11. decembra 2008 sp.zn. 12 Co 154/2008 spolu s opravnými uzneseniami Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. januára 2009 sp.zn. 12 Co 154/2008 a zo dňa 23. februára 2009 sp.zn. 12 Co 154/2008, ktorým odvolací súd rozhodol o trovách konania, zrušil a vrátil na ďalšie konanie. Proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorým rozhodol vo veci, nie je prípustný žiadny opravný prostriedok. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto uznesením z 20. júna 2011 sp.zn. 5 Cdo 283/2010 dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. októbra 2008 sp.zn. 12 Co 154/2008, uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 11. decembra 2008 sp.zn. 12 Co 154/2008 spolu s opravnými uzneseniami Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. januára 2009 sp.zn. 12 Co 154/2008 a dňa 23. februára 2009 sp.zn. 12 Co 154/2008 odmietol ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné (§ 243b ods. 5, § 218 ods. 1 písm. c / O.s.p.). Dovolací súd poznamenáva, že dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. októbra 2008 sp.zn. 12 Co 154/2008, uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 11. decembra 2008 sp.zn. 12 Co 154/2008 spolu s opravnými uzneseniami Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. januára 2009 sp.zn. 12 Co 154/2008 a dňa 23. februára 2009 sp.zn. 12 Co 154/2008 odmietol i v uznesení z 20. júna 2011 sp.zn. 5 Cdo 283/2010, preto je možné opätovné podávanie dovolania proti označeným rozhodnutiam odvolacieho súdu považovať za nerešpektovanie právneho záveru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Dovolací súd preto opätovne tento mimoriadny opravný prostriedok odmietol, nakoľko proti rozhodnutiam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.

Pokiaľ dovolateľ napadol dovolaním rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nesprávne nazval doplňujúcim, nakoľko takto označený nebol, dovolací súd poukazuje na to, že v zmysle § 241 ods. 2 O.s.p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo

k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom neposudzujú len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., zaoberal sa dovolací súd najskôr otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom či súdom nesprávne obsadeným).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky: 1) odňatie možnosti konať pred súdom, 2) to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3) možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f) O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými

právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

Žalovaný mal za to, že tým, že odvolací súd nezopakoval dokazovanie sám, alebo nevrátil vec súdu nižšieho stupňa, zaťažil konanie v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Dovolací súd uvádza, že vzhľadom na obsah celého konania, ako aj obsah zápisníc o pojednávaní pred odvolacím súdom zo dňa 25. januára 2012 a 15. februára 2012, bol zo strany odvolacieho súdu vytvorený priestor na doplnenie dokazovania, ktorí účastníci využili doplnením listinných dôkazov ako aj vyjadrením k veci na pojednávaní. Žalovaný na pojednávaní odvolacieho súdu dňa 15. februára 2012 žiadal „preveriť všetky rozhodujúce skutočnosti, keďže má odporca právo na obranu“ a ďalej namietal, že „prvostupňový súd nevyrubil súdny poplatok v správnej hodnote“. Tieto vyjadrenie nie je možné považovať za návrh na doplnenie dokazovania vo veci. Dovolací súd preto uzavrel, že odvolací súd týmto svojím postupom nezaťažil konanie vadou podľa § 237 písm. f/ O. s.p.

Pokiaľ dovolateľ namieta existenciu tzv. inej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), konkrétne nedostatky týkajúce sa odôvodnenia napadnutého rozsudku, dovolací súd uvádza, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu môže byť považovaná za vadu tejto povahy (R 111/1998), avšak o tento prípad v prejednávanej veci nejde.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril žalovaný prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP a rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie (napr. v náleze III. ÚS 119/03-30). Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace

s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Právo účastníka na riadne odôvodnenie rozhodnutia je jednoznačne takým procesným právom, ktoré mu je v občianskom súdnom konaní priznané za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Zákom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozsudku (§ 157 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 211 O.s.p.) je nie len formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých alebo neurčitých a nezrozumiteľných rozsudkov, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu tak v otázke zisťovania skutkového stavu veci, ako aj v právnom posúdení veci.. Tieto požiadavky napadnutý doplňujúci rozsudok odvolacieho súdu spĺňa. Z rozsudku odvolacieho súdu je zrejмый záver o tom, z akého skutkového stavu pri svojom zmeňujúcom rozhodnutí, vychádzal a jeho právne odôvodnenie je dostačujúce. Dovolateľ napokon namietal, že rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. písm. c/ O.s.p.), keď vytýka súdu, že neprávne interpretoval znenie § 34 a § 37 Občianskeho zákonníka, § 115 Obchodného zákonníka.

Nesprávnym právnom posúdením veci je v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, ako mal správne použiť, alebo aplikoval správny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Dovolací súd uvádza, že argumentácia dovolateľa napáda a spochybňuje právne závery, ktoré uviedol odvolací súd v svojom rozsudku zo dňa zo dňa 30. októbra 2008 sp.zn. 12 Co 154/2008, ktorý dňa 9. januára 2009 nadobudol právoplatnosť. Týmto rozsudkom bolo právoplatne určené, že zmluva o zabezpečení záväzku prevodom vlastníckeho práva uzatvorená medzi účastníkmi 3. júna 2003 je neplatná, ako aj že je neplatná zmluva o zabezpečení záväzku prevodom vlastníckeho práva uzatvorená medzi účastníkmi 30. júla 2003. Tieto zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom vlastníckeho práva pokiaľ boli určené za absolútne neplatné, sú neplatné od počiatku. Pokiaľ zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom vlastníckeho práva už vyvolali zápis do katastra nehnuteľností, potom žalobca mal naliehavý právny záujem, aby sa domáhal určenia vlastníctva k nehnuteľnostiam. I keď na základe rozsudku Krajského súdu v Bratislave

následne došlo k spätnému prevodu vlastníctva nehnuteľností na pôvodného žalobcu UNIVERSUM – Real, s.r.o. B., žalobca sa naďalej domáhal určenia vlastníctva, aby s konečnou platnosťou bolo vyriešené, kto je vlastníkom nehnuteľností. Odvolací súd sa zameral na existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení podľa § 80 písm. c) O.s.p., ktorý je základnou podmienkou prípustnosti vecného prejednávania určovacej žaloby. V tomto prípade už evidovaný a právny stav vlastníctva nehnuteľností svedčil žalobcovi, avšak vzhľadom na tú skutočnosť, že žalovaný neustále namietal vlastnícke právo žalobcu a žalovaný naďalej sám sa cíti byť vlastníkom týchto nehnuteľností, súd prihliadol na tieto okolnosti, na ohrozené právne postavenie žalobcu a s prihliadnutím na predchádzanie ďalším sporom o určenie vlastníctva, za účelom jednoznačného vyriešenia otázky vlastníctva, rozhodol určovacou žalobou.

Nie je preto prípustné, aby dovolací súd preskúmaval svoj vyslovený právny názor, a to v rozsudku zo dňa 30. apríla 2008, sp.zn. 5 Cdo 136/2007, ktorý bol záväzný pre odvolací súd v ďalšom konaní a z ktorého i vo svojom rozsudku z 30. októbra 2008 sp.zn. 12 Co 154/2008, ktorý sa stal právoplatným vo výrokoch o neplatnosti zmlúv o zabezpečení záväzku prevodom vlastníckeho práva uzatvorenej medzi účastníkmi 3. júna 2003 a 30. júla 2003, vychádzal.

Pokiaľ potom odvolací súd vychádzal z tohto právoplatného súdneho rozhodnutia, správne dospel i k záveru o určení vlastníctva k zabezpečovaným nehnuteľnostiam, keď si vyriešil naliehavý právny záujem žalobcu na takomto určení. Správnosti záveru odvolacieho súdu o naliehavom právnom záujme na tomto určení, napriek tomu, že došlo k spätnému záznamu v katastri nehnuteľností, nasvedčuje i postup žalovaného, ktorý vo svojom mimoriadnom opravnom prostriedku opätovne, napriek súdnym rozhodnutiam, a to i Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, namieta vlastníctvo žalobcu k predmetným nehnuteľnostiam.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dospel k záveru, že právne posúdenie veci odvolacím súdom je vecne správne. S jeho závermi, ktoré nevybočili z medzí hľadísk stanovených zákonom a ktoré sú aj v súlade s pravidlami logického usudzovania, sa Najvyšší súd Slovenskej republiky v celom rozsahu stotožňuje a v podrobnostiach odkazuje na jeho správne dôvody, vedúce k zmene rozsudku prvého stupňa.

Z uvedeného vyplýva, že dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. nebol daný a keďže neboli zistené ani ďalšie dôvody uvedené v § 241 ods. 2 O.s.p., ktoré by mali za následok nesprávnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného podľa § 243b ods. 1 O.s.p. zamietol.

V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. júna 2014

JUDr. Soňa Mesiarkinová, v.r.

predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová